

บันทึก

เรื่อง องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามมาตรา ๖๖
มาตรา ๖๖ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)
ได้มีหนังสือ ส่วนมาก ที่ นร ๑๖๐๖/๑๙๐๔๘ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติมาตรา ๖๖ ในการปราบปรามผู้กระทำความ
ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๕ บัญญัติให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ
ทรัพย์สินคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤตินมิชอบในวงราชการ เป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธาน
อัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมบังคับคดี อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมที่ดิน ผู้ว่าการธนาคาร
แห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ
ในการนี้ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินมิชอบ
มิชอบในวงราชการ (นายเชียร เจริญวัฒนา) ซึ่งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบ
ทรัพย์สินโดยตำแหน่งได้ครบกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤตินมิชอบในวงราชการ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๐
ซึ่งอยู่ในระหว่างสมัยประชุมรัฐสภา และรัฐสภายังไม่ได้มีการแต่งตั้งประธานฯท่านใหม่
ดำรงตำแหน่งแทนประธานฯท่านเดิม (นายเชียร เจริญวัฒนา) และขณะนี้ได้ปิดสมัย
ประชุมรัฐสภาไปแล้ว ซึ่งในกรณีนี้ประธานฯท่านเดิมไม่สามารถขยายการดำรงตำแหน่ง
ออกไปจนกว่าประธานฯท่านใหม่จะเข้ามารับหน้าที่ได้ เนื่องจากไม่อยู่ในบังคับของ
มาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินมิ
ชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งกำหนดให้การดำรงตำแหน่งของประธาน
กรรมการและกรรมการขยายออกไปได้ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งสิ้นสุดลง
ในระหว่างปิดสมัยประชุมรัฐสภา

ข้อ 2 ตามข้อ 1 หากทรงประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา 17 บรรดาสอง ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมแทนประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้แล้ว ผู้ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมดังกล่าวจะสามารถลงนามในเอกสารต่าง ๆ เช่น คำสั่งของคณะกรรมการฯ คำวินิจฉัยตรวจสอบทรัพย์สินของคณะกรรมการฯ ฯลฯ แทนคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนสำนักงานรัฐมนตรี(สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงาน ป.ป.ส.) แล้ว มีความเห็นว่าการตีความข้อหารือของสำนักงาน ป.ป.ส. มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาอยู่สองประการ คือ ประการที่หนึ่ง กรณีที่ประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินว่างลง จะถือว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินยังครบถ้วนอยู่หรือไม่ และประการที่สอง รองประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะสามารถทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมและมีอำนาจลงนามในคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินแทนประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ว่างลงตามมาตรา 17 บรรดาสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ได้หรือไม่

ปัญหาประการที่หนึ่งที่ว่า กรณีที่ประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินว่างลง จะถือว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินยังครบถ้วนอยู่หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 โดยตลอดแล้ว จะเห็นได้ว่า การที่มาตรา 15^๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการ

+-----+

มาตรา 15 ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน อัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมบังคับคดี อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมที่ดิน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการคนใดคนหนึ่งในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ปรายปรายผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ กำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ป. เป็นประธานกรรมการฯ และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ เป็นรองประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ นั้นเป็นการแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่าประสงค์จะอาศัยฐานะของบุคคล ในตำแหน่งต่าง ๆ มาประกอบกันขึ้น เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่ที่อาจส่งผล เป็นการริรคณสิทธิ์ ของประชาชนทั่วไปได้ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะเป็นคณะกรรมการสมบูรณ์ ได้ต่อเมื่อมีประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ อื่นครบถ้วนตามมาตรา 15 ดังกล่าวแล้ว หากขาดผู้ดำรงตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดโดยไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ตามกฎหมายแล้ว บุคคลที่เหลืออยู่ย่อมไม่ถือว่าเป็นคณะกรรมการที่สมบูรณ์อื่นจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เพื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประธานกรรมการ ป.ป.ป. ได้พ้นจากตำแหน่งตามภาวะโดย ยังไม่มีการแต่งตั้งประธานกรรมการ ป.ป.ป. ใหม่ขึ้นมาแทน จึงต้องถือว่าองค์ประกอบของ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินไม่ครบถ้วนตามความในมาตรา 15 บรรทัดหนึ่ง³ แห่ง พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ ดังนั้น กรรมการฯ อื่นที่เหลืออยู่จึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้

สำหรับปัญหาประการที่สองที่ว่า รองประธานกรรมการฯ จะสามารถทำหน้าที่ เป็นประธานในที่ประชุมและมีอำนาจลงนามในคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สินแทนประธานกรรมการฯ ก็ว่างลงตามมาตรา 17 วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ ได้หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) เห็นว่า มาตรา 17 วรรคสอง⁴ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับผู้เป็นประธานในการประชุม จะนำมาใช้บังคับ ได้ก็ต่อเมื่อองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินครบถ้วนตามมาตรา 15

³โปรดดูเชิงอรรถที่ 2, ด้านต้น

⁴มาตรา 17 ฯลฯ ฯลฯ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือก กรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

ดังกล่าวแล้ว กล่าวคือ จะต้องเป็นกรณีที่ยังมีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการฯ อยู่
 แต่ประธานกรรมการฯ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ รองประธานกรรมการฯ
 จึงเป็นประธานในที่ประชุมแทน ส่วนในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการฯ กรรมการอื่น
 ที่เหลืออยู่ย่อมไม่อาจประชุมในฐานะที่เป็นคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินได้
 รองประธานกรรมการฯ จึงทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมและลงนามในคำสั่งหรือ
 คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตามมาตรา 17 วรรคสอง แห่งพระราช
 บัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดฯ ไม่ได้

(นายอภัยพร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน 2540